

For ikke at blive misforstaaet vil jeg gerne endnu tilføje, at naar jeg saa stærkt har fremhævet den Sætning, at det normale er Selvforsørgelse, saa mener jeg dermed Selvforsørgelse ved Arbejde. Jeg vil nemlig nødig have, at det skulde se ud, som om jeg mente, at en Mand af Overklassen skulde unddrage sig Arbejde. Jeg mener i Virkeligheden, at det er noget af en Forbrydelse, naar Forældre opdrage deres Børn saaledes, at de faa den Følelse, at de ere for gode til at arbejde, i Stedet for at uddanne dem saaledes, at de til enhver Tid, enten det gaar op eller ned, kunne bruge baade deres Hænder og deres Forstand. Dette er det normale, og der syndes sikkert i høj Grad fra mange Overklassemenneskers Side herimod. Denne Sandhed vilde jeg gerne have tilføjet, fordi min Sætning ellers let vilde kunne faa en Brod, som det ikke var Meningen, den skulde have fra min Side. Ligeledes vilde jeg gerne tilføje, at naar Arbejderkampene saa mange Steder ere blevne saa bitre, som de ere, skyldes det for en Del den Samfundsudvikling, vi ere komne ind i — og som der vel ikke er noget at gøre ved — ved Overgangen fra Enkeltmands Virksomhed til store Aktieselskaber. Det har haft til Følge, at det personlige Forhold mellem Arbejder og Arbejdsgiver, som ellers kan formilde saa mangen en Stridighed, er blevet erstattet af et rent retsligt Forhold. I de store Aktieselskabers Fabrikker blive de enkelte Arbejdere alt for let Numre i Stedet for at være Personer. Der er mange andre Grunde, der have virket med, men dem skal jeg ikke komme ind paa. Jeg vilde kun til Slutning gøre disse to Bemærkninger, fordi de høre med til Fuldstændigheden af den Kritik, som jeg her har tilladt mig at komme frem med, og som jeg godt føler maaske i første Øjeblik vil vække nogen Opmærksomhed enten af behagelig eller af ubehagelig Art.

Formanden: Folketingsmanden for Præstø Amts 2den Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Staaung: Det ærede Medlem fra Kolding (Laursen) sagde noget om, at indenfor Fagforeningerne havde man bestræbt sig for at opnaa en Minimumsdaglon, og at denne Minimumsdaglon indeholdt en Uretfærdighed overfor gamle Mennesker, som ikke vare i Stand til at tjene den og derfor blive udrangerede. Det viser sig, at det ærede Medlem her taler om noget, som han ikke har overmaade meget Kendskab til. Hvis han havde Kendskab til disse Forhold, vilde han

vide, at der rundt omkring i Fagernes Overenskomster gælder særlige Regler for gamle og mindre arbejdsdygtige. Det er i Fagforeningskredse aldeles ikke ukendt, at de faa Lov til at arbejde under andre Betingelser end de yngre og mere arbejdskraftige, alt sammen for at imødegaa den Uretfærdighed, som der ellers eventuelt kunde opstaa. Desuagtet blive de gamle ofte udrangerede, men det er ikke af Arbejderne eller Fagforeningerne, men af de Arbejdsherrer, der ikke mene at have Fordel af de gamles Arbejde. Men jeg tror at turde sige, at lignende Bestemmelser som de, jeg nu har nævnt, ikke gælde f. Eks. i det Fag, det ærede Medlem hører til. Dér er der vist ikke lavere Løn for de gamle end for de unge.

Det ærede Medlem talte saa meget om Selvforsørgelse. Jeg gaar ud fra, at han ogsaa her sigtede til dem, der oppebære en rigelig Pension, naar de blive gamle. Jeg gaar ud fra, at de Betragtninger, han anstillede om det uhæderlige — eller hvor meget det var, det ærede Medlem fik det til — i, at Folk lod sig forsørge af det offentlige, ogsaa gjaldt de mange eller adskillige Tusinde, som have haft en god Stilling i Samfundets Tjeneste og aldeles ikke generer sig for at oppebære en endog meget betydelig Pension. Jeg kan ikke tro, at det ærede Medlem kun tænker paa de fattige, som kun faa kummerlige hundrede eller et Par Hundrede Kroner i Alderdomsunderstøttelse.

Formanden: Folketingsmanden for Aarhus Amts 2den Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Sabrøe: Jeg havde ventet, at naar det ærede Medlem fra Kolding (Laursen), som jo er Præst, tog Ordet, vilde man have hørt ham tale for at ophæve den uretfærdige Ulighed, der er mellem den Behandling, Samfundet byder f. Eks. adelige kvindelige Lediggængere, og den Behandling, det giver haardt arbejdende Kvinder, thi her er en meget stor Ulighed, men mod den har det ærede Medlem ikke vendt sig, han har ikke haft et Ord at sige til, at Samfundet anvender meget betydelige Midler til de adelige Frøkener paa Vallø og Vemmetofte. Derimod har han været, om ikke just forarget over, saa ilde berørt af den Kendsgerning, at der nu mere end hidtil sørges for gamle Mænd og Kvinder, der, fra de vare Børn — det er i alt Fald Tilfældet med de fleste af dem, der faa Alderdomsunderstøttelse — have arbejdet og have ydet meget mere til Samfundet, end de faa igen som Alderdomsunderstøttelse. Det har det ærede Medlem